

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců Mgr. Lenky Krupičkové a Mgr. Davida Hipšra v právní věci žalobce: **A. R.**, zastoupen Mgr. Daliborem Lípou, advokátem se sídlem Jugoslávská 2, Karlovy Vary, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 12. 2. 2021, č. j. 60 Az 4/2021 - 82,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Odměna ustanoveného advokáta Mgr. Dalibora Lípy **se určuje** částkou 13 163 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 21. 12. 2020, č. j. MV-199893-2/OAM-2020, žalovaný podle § 11a odst. 3 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o azylu“) zastavil řízení o další opakované žádosti žalobce o mezinárodní ochranu ze dne 19. 12. 2020. Poukázal na to, že žalobce neuvedl ve své žádosti žádné důvody a ani on neshledal žádné nové skutečnosti, na jejichž základě by bylo možné se domnívat, že žalobce by byl v případě návratu do vlasti vystaven pronásledování nebo hrozbě vážné újmy.

II.

[2] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu u Krajského soudu v Plzni (dále též „krajský soud“), který ji v záhlaví uvedeným rozsudkem zamítl. Konstatoval, že žalobce měl možnost uvést konkrétní důvody přímo v žádosti o udělení mezinárodní ochrany nebo později. Neučinil tak, přestože byl jasně poučen o tom, že nebude vyzván k poskytnutí údajů k žádosti, nebude s ním veden pohovor a správní orgány budou

vycházet z jeho tvrzení v žádosti. Jednalo se o čtvrtou žádost o mezinárodní ochranu, žalobce si tak měl být vědom povinnosti sdělit důvody žádosti bezodkladně. Žalovaný se pak správně zabýval pouze tím, zda se objevily nové skutečnosti nad rámec chybějících tvrzení žalobce. Jím obstarané aktuální informace o zemi původu z roku 2020 přitom žalobce relevantně nezpochybnil. Nadto nemohlo dojít k porušení veřejných subjektivních práv žalobce, neboť optikou závěrů rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 2. 2021, č. j. 5 Azs 419/2019 - 49, žalobce vůbec nepodal žádost o udělení mezinárodní ochrany ve smyslu § 3 odst. 1 zákona o azylu.

III.

[3] Žalobce (dále též „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“). Její přijatelnost spatřuje v tom, že žalovaný i krajský soud nedostatečně posoudili hrozby, jimž v domovské zemi čelí stěžovatel a ostatní osoby žádající o azyl. Krajský soud se dle stěžovatele nedostatečně vypořádal se žalobními námitkami, v nichž poukazoval na nedostatečně zjištěný skutkový stav a nedostatky odůvodnění rozhodnutí. Pochybil rovněž tím, že aproboval nepřezkoumatelné, nezákonné, čistě formalistické a neindividualizované rozhodnutí žalovaného, které bylo vydáno po pouhých dvou dnech od podání žádosti, aniž by byl stěžovatel poučen o právech osoby žádající o mezinárodní ochranu. Z rozsudku není patrné, jak se k nedostatku v poučení stěžovatele krajský soud postavil. Dle rozsudku byla tato chyba zhojena poučením založeným na č. 1. 32 spisu, které je však v českém jazyce, jímž stěžovatel nehovoří. Stěžovateli nelze klást k tíži, že podal žádost o udělení mezinárodní ochrany počtvrté. Krajský soud pominul, že mu byla udělena doplňková ochrana. Rozsudek je také vnitřně rozporný, neboť krajský soud nejprve konstatoval, že žádost stěžovatele byla bezvadná, ale následně uvedl, že vlastně vůbec nebyla podána. Stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení. Současně požádal, aby soud přiznal jeho kasační stížnosti odkladný účinek.

IV.

[4] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že námitky nesvědčí o pochybení krajského soudu či žalovaného. Krajský soud se dostatečně vyjádřil k námitkám stěžovatele stran toho, že mu nebylo umožněno vyložit důvody své další opakované žádosti. Stěžovatel byl o průběhu a nutnosti sdělit důvody své žádosti poučen, což stvrdil svým podpisem. Žalovaný navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl, případně odmítl pro nepřijatelnost.

V.

[5] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

pokračování

[6] Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věci mezinárodní ochrany je její přijatelnost. Kasační stížnost je podle § 104a odst. 1 s. ř. s. přijatelná, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Výkladem institutu přijatelnosti se Nejvyšší správní soud zabýval například v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, na které pro stručnost odkazuje.

[7] Nejvyšší správní soud neshledal v posuzované věci přesah vlastních zájmů stěžovatele ani zásadní pochybení krajského soudu, které by mohlo mít dopad do jeho hmotněprávního postavení. Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na uplatněné kasační námitky a stěžovatel ve své argumentaci nevyložil žádné důvody, které by svědčily pro odklon. K tvrzení stěžovatele, že přesah vlastních zájmů je dán s ohledem na posouzení hrozeb, které obecně hrozí Uzbekům žádajícím o azyl, je nutné zdůraznit, že nyní je posuzováno rozhodnutí, kterým žalovaný zastavil řízení o další opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany, a to z toho důvodu, že v ní stěžovatel neuvedl žádné nové skutečnosti. Tomu pak odpovídá obsah rozhodnutí žalovaného i krajského soudu. Danou otázkou se navíc již Nejvyšší správní soud opakovaně zabýval, a to v usnesení ze dne 3. 10. 2018, č. j. 6 Azs 291/2018 - 25, ze dne 23. 8. 2019, č. j. 3 Azs 133/2018 - 50, či v rozsudku ze dne 2. 6. 2020, č. j. 10 Azs 428/2019 - 36.

[8] Ze správního spisu vyplývá, že v nyní posuzovaném případě se jedná o pátou žádost stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany. Azylová historie stěžovatele sahá do roku 2013, kdy mu rozhodnutím ze dne 18. 11. 2013 byla udělena doplňková ochrana. Ta mu byla udělena také rozhodnutím ze dne 4. 5. 2016. Rozhodnutím ze dne 3. 5. 2019 mu nebyla doplňková ochrana prodloužena s ohledem na změnu v postavení osob navracejících se do Uzbekistánu po pobytu v zahraničí, včetně žadatelů o mezinárodní ochranu. Rozhodnutím ze dne 3. 3. 2020 bylo řízení o jeho další žádosti o udělení mezinárodní ochrany podle § 25 písm. i) zákona o azylu zastaveno pro nepřipustnost žádosti podle § 10a odst. 1 písm. e) téhož zákona. Nyní napadeným rozhodnutím žalovaný rovněž zastavil řízení o poslední žádosti stěžovatele. Ze správního spisu přitom vyplynulo, že stěžovatel tuto svoji pátou žádost o udělení mezinárodní ochrany podal poté, co bylo dne 12. 12. 2020 rozhodnuto o jeho zajištění za účelem správního vyhoštění. K tomu došlo na základě zjištění, že na území České republiky pobývá po uplynutí doby stanovené k vycestování rozhodnutím, jímž byl vyhoštěn z území Evropské unie na 4 roky.

[9] K otázce opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany se Nejvyšší správní soud podrobně vyjádřil v rozsudku ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009 - 65. Z něj vyplývá, že hlavním smyslem a účelem možnosti podat opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany je postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit hmotněprávní postavení žadatele a které nemohl uplatnit vlastní vinou během předchozího pravomocně ukončeného řízení. Při opakovaném podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany je proto nutno důsledně dbát na splnění těchto podmínek, které mají na straně jedné garantovat určitou přidanou hodnotu této nové žádosti, jenž může vést k jinému rozhodnutí než u žádosti předchozí, a na straně druhé zajistit, aby nedocházelo k účelovému podávání opakovaných žádostí. Odkázat lze též na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 12. 2005, č. j. 4 Azs 151/2005 - 86, či rozsudek rozšířeného senátu ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011 - 96.

[10] Z judikatury Nejvyššího správního soudu dále vyplývá, že primárním zdrojem informací podstatných pro udělení mezinárodní ochrany je samotný žadatel. Správní orgán zjišťuje skutkový stav v rozsahu možných důvodů udělení mezinárodní ochrany, které vycházejí právě z žadatelovy žádosti, respektive z dalších jím uváděných tvrzení (srov. rozsudky ze dne 21. 8. 2003, č. j. 2 Azs 6/2003 - 38, ze dne 20. 11. 2003, č. j. 2 Azs 27/2003 - 59, nebo ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003 - 41).

[11] Stěžovatel v žádosti neuvedl zhola nic, přestože se jednalo již o jeho pátou žádost o udělení mezinárodní ochrany. V obdobné situaci dospěl Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 2. 6. 2020, č. j. 10 Azs 448/2019 - 34, k závěru, že se žadatel v případě další opakované žádosti nemůže spoléhat na to, že na něj nedopadne § 11 odst. 3 zákona o azylu, podle něhož žalovaný řízení o žádosti zastaví, pokud cizinec podal další opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany a nelze-li se s ohledem na předchozí řízení nebo podstatnou změnu okolností domnívat, že žadatel může být pronásledován či bude vystaven hrozbě vážné újmy. V případě dalších opakovaných žádostí je s ohledem na „zkušenost“ žadatele a s přihlédnutím k zjevné účelovosti podané žádosti dostačující, je-li žadatel řádně poučen o možnosti podat žádost o udělení mezinárodní ochrany: „*Stěžovatel neměl spoléhat, že na něj toto ustanovení nedopadne. Ostatně i z § 23 odst. 2 písm. b) zákona o azylu plyne, že pohovor se neprovádí, byla-li podána opakovaná žádost o udělení mezinárodní ochrany; v takovém případě žalovaný umožní žadateli sdělit důvody žádosti o udělení mezinárodní ochrany písemně nebo jiným vhodným způsobem. Stěžovatel byl řádně poučen o možnosti podat žádost o mezinárodní ochranu. V tomto typu řízení není žádným nováčkem, ostatně žádost podal již potřetí. Již jen proto si mohl a měl být vědom, že »nové« důvody, pro které žádá o mezinárodní ochranu, bylo - v jeho specifické situaci - třeba sdělit již v samotné žádosti ze dne 22. 8. 2019. NSS se shoduje s krajským soudem, že ze všech okolností číší, že v pořadí třetí žádost o mezinárodní ochranu byla účelová. Stěžovatel ji totiž podal po tom, co jej hlídka policie zadržela, zajistila a umístila v zařízení pro zajištění cizinců za účelem správního vyhoštění. Stěžovatel v žádosti neuvedl zhola nic, žádný »azylový« důvod, natož něco nového, co neuvedl v řízeních o předchozích žádostech. Žádné nové skutečnosti žalobce netvrdil ani v žalobě«* (důraz přidán). Shodně postupoval kasační soud i v usnesení ze dne 14. 1. 2021, č. j. 6 Azs 289/2020 - 26.

[12] Případ stěžovatele se v podstatných okolnostech nijak neodlišuje od těch, které zdejší soud posuzoval ve výše uvedených usneseních. Krajský soud tedy nijak nepochybil, pokud po posouzení jeho námitek dospěl k závěru, že si tento mohl a měl být v případě další opakované žádosti o mezinárodní ochranu vědom, že „nové“ důvody žádosti bylo třeba sdělit již v samotné žádosti ze dne 19. 12. 2020. Správně vycházel z toho, že žadatelé jsou v případě opakovaných žádostí již v určité míře seznámeni s procesem jejich podání. Rovněž jeho závěr, že stěžovatel byl dne 19. 12. 2020 řádně poučen o možnosti podat žádost o mezinárodní ochranu, odpovídá obsahu správního spisu. Argumentaci, že mu poučení bylo předáno pouze v českém jazyce, stěžovatel poprvé uplatnil až v řízení o kasační stížnosti. V řízení před krajským soudem naopak sám uvedl, že mu bylo řádně předáno poučení o řízení o další opakované žádosti, avšak namítal nedostatek času pro doplnění důvodů žádosti. Nic přitom nebránilo tomu, aby stěžovatel námitku týkající se jazyka poučení uplatnil již v žalobě. Jedná se proto o námitku nepřípustnou podle § 104 odst. 4 s. ř. s. (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu

pokračování

ze dne 1. 7. 2015, č. j. 5 Afs 91/2012 - 41, či např. rozsudky Nejvyššího ze dne 27. 5. 2015, č. j. 6 As 68/2015 - 32, a ze dne 21. 8. 2020, č. j. 4 Azs 162/2019 - 47).

[13] Rozhodnutí žalovaného a krajského soudu splňují rovněž požadavky přezkoumatelnosti vyplývající z judikatury zdejšího soudu (např. rozsudky ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, publ. pod č. 133/2004 Sb. NSS; ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, publ. pod č. 689/2005 Sb. NSS; ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, ze dne 16. 12. 2008; č. j. 1 Ao 3/2008 - 136, publ. pod č. 1795/2009 Sb. NSS.). Z obou je jasné seznatelné, z jakých skutečností žalovaný a krajský soud vycházeli a k jakým závěrům dospěli. Rozsudek krajského soudu netrpí vnitřním rozporem v otázce, zda došlo k účinnému podání žádosti o mezinárodní ochranu. Je zřejmé, že krajský soud hodnotil žádost jako perfektní po formální stránce. Pouze v závěru rozsudku v tzv. *obiter dictu* vyjádřil svou interpretaci rozsudku zdejšího soudu ze dne 8. 2. 2021, č. j. 5 Azs 419/2019 - 49, a uvedl, že se v podstatě (z materiálního hlediska) o žádost ani nejednalo. Plně srozumitelné jsou rovněž závěry týkající se hodnocení toho, zda stěžovateli bylo poskytnuto řádné poučení. Krajský soud zjevně nepovažoval za dostatečné poučení informaci, která byla stěžovateli poskytnuta dne 12. 12. 2020. Zároveň však konstatoval, že tento nedostatek byl zhojen tím, že stěžovateli bylo poskytnuto poučení dne 19. 12. 2020, tj. v den, kdy podal žádost. Vypořádání žalobních námitek plně odpovídá povaze přezkoumávaného rozhodnutí, které je založeno prakticky výhradně na tom, že stěžovatel v žádosti neuvedl žádné nové skutečnosti. Žalovaný tak pouze posoudil aktuální situaci v zemi původu stěžovatele, kterou stěžovatel v žalobě relevantním způsobem nezpochybnil. Rovněž tento závěr krajského soudu konvenuje výše uvedené judikatuře týkající se nepřezkoumatelnosti a opakovaných žádostí.

[14] Výše uvedená judikatura Nejvyššího správního soudu tedy dává jasné odpovědi na kasační námitky stěžovatele. S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud odmítl kasační stížnost jako nepřijatelnou podle § 104a s. ř. s.

[15] Nejvyšší správní soud nerozhodoval o návrhu stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, protože o tomto mimořádném opravném prostředku bylo rozhodnuto bez zbytečného prodlení po nezbytném poučení účastníků řízení a obstarání dalších podkladů nutných pro rozhodnutí.

[16] Výrok o nákladech řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[17] Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 26. 3. 2021, č. j. 7 Azs 54/2021 - 21, ustanovil stěžovateli zástupce pro řízení o kasační stížnosti, a to Mgr. Dalibora Lípu, advokáta se sídlem Jugoslávská 2, Karlovy Vary. Podle § 35 odst. 10 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. zástupci stěžovatele, který mu byl soudem ustanoven k ochraně jeho práv, hradí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát. Nejvyšší správní soud přiznal ustanovenému zástupci stěžovatele odměnu za 2 úkony právní služby. Prvním úkonem bylo převzetí a příprava zastoupení [§ 11 odst. 1 písm. b) ve spojení s § 11 odst. 1 písm. f) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále též „advokátní tarif“)]. Druhým

úkonem bylo doplnění kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu]. Za jeden úkon právní služby náleží mimosmluvní odměna ve výši 3 100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5. advokátního tarifu], která se zvyšuje o 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů dle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Celkem tedy za jeden úkon právní služby náleží 3 400 Kč. Za dva úkony právní služby činí odměna 6 800 Kč. Nejvyšší správní soud shledal důvodným též nárok zástupce na náhradu cestovních výdajů ve výši 4 362,66 Kč za jízdné z místa sídla advokáta do místa sídla zdejšího soudu, tzn. z Karlových Varů do Brna a zpět, a z místa sídla advokáta do Zařízení pro zajištění cizinců Balková – Balková 1, Tis u Blatna, a zpět, tzn. celkem 761 km [§ 2 odst. 1 ve spojení s § 13 odst. 1 a 5 advokátního tarifu a § 1 písm. b) a § 4 písm. c) vyhlášky č. 589/2020 Sb., o změně sazby základní náhrady za používání silničních motorových vozidel a stravného a o stanovení průměrné ceny pohonných hmot pro účely poskytování cestovních náhrad, a náhradu za promeškaný čas ve výši 2 000 Kč [§ 2 odst. 1 ve spojení s § 14 odst. 1 písm. a) a odst. 3 advokátního tarifu]. Celková výše odměny ustanoveného zástupce tak po zaokrouhlení činí 13 163 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů ode dne právní moci tohoto usnesení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. května 2021

JUDr. Tomáš Foltas
předseda senátu